

Sygn. akt IV KK 674/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **P. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 20 grudnia 2018 r.,

kwestii dopuszczalności kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich

od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w C.

z dnia 22 listopada 2011 r., sygn. akt XI K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1) pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2) obciążyć poniesionymi w postępowaniu kasacyjnym wydatkami Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C., wyrokiem z dnia 22 listopada 2011 r. wydanym na posiedzeniu w trybie konsensualnym, uznał P. M. za winnego dokonania w dniu 26 lipca 2010 r. oszustwa na szkodę „S. S.A. we W.”, to jest przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., skazał oskarżonego na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora, wymierzył mu grzywnę w ilości 60 stawek dziennych, każda w

wysokości 10 zł, oraz na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę pokrzywdzonemu „S. S.A. we W.” kwoty 11 500 zł. Wyrok uprawomocnił się 30 listopada 2011 r.

Kasację od wskazanego prawomocnego wyroku złożył Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżając wyrok w całości na korzyść P. M., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania), polegające na uwzględnieniu wniosku prokuratora o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy, mimo że okoliczności popełnienia przestępstwa budziły wątpliwości, a zaakceptowanie zaproponowanego obowiązku naprawienia szkody na rzecz podmiotu wskazanego w akcie oskarżenia było sprzeczne z wymogami prawa. W konsekwencji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C..

Sąd Najwyższy zaważył, co następuje.

Jakkolwiek sam zarzut kasacyjny sformułowany został nader ogólnikowo, to jednak z motywacyjnej części tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia jasno wynikało, że powodem jego wniesienia było ewidentnie błędne określenie zarówno w opisie przypisanego sprawcy czynu, jak i w orzeczeniu wydanym na podstawie art. 72 § 2 k.k. pokrzywdzonego podmiotu: był nim nie „S. S.A. we W.”, ale S. z siedzibą we W. Fakt ten bezdyskusyjnie wynikał z dokumentów załączonych do akt sprawy (umowy pożyczki z 26 lipca 2010 r. i aktualnego planu spłaty pożyczki). Wolno przyjąć, że oczywiście wadliwe oznaczenie pokrzywdzonego w dokumentach procesowych śledztwa zostało bezrefleksyjnie przeniesione do zaskarżonego wyroku.

W przekonaniu Sądu Najwyższego wskazana wadliwość była efektem oczywistej omyłki pisarskiej, mogącej wszak dotyczyć każdego elementu orzeczenia, bez względu na jego doniosłość procesową (zob. post. SN z 4 stycznia 2017 r., II KK 274/16). Wychodząc z założenia, że sprostowanie takiej oczywistej omyłki, której istotą nie może być zmiana pierwotnej treści wyroku, ale przywrócenie mu takiej postaci, jaką powinien mieć od początku (zob. wyr. SN z 22 stycznia 2015 r., III KK 409/14), należało stwierdzić, że korekta takiego błędu w

trybie przewidzianym w art. 105 k.p.k. dotyczyć może oznaczenia osoby, na szkodę której zostało popełnione przestępstwo (zob. post. SN z 16 grudnia 2009 r., IV KK 347/09). Uprawniona zatem była konstatacja: **skoro oczywista omyłka pisarska dotycząca oznaczenia osoby pokrzywdzonej przestępstwem możliwa jest do naprawienia w trybie przewidzianym w art. 105 k.p.k., to brak jest podstaw do korygowania w tym zakresie wyroku za pomocą kasacji.**

Dlatego kasację Rzecznika Praw Obywatelskich, uznając ją za niedopuszczalną, należało pozostawić bez rozpoznania (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 531 § 1 k.p.k.), a wydatkami poniesionymi w postępowaniu kasacyjnym obciążyć Skarb Państwa (art. 638 k.p.k.). Sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w zaskarżonym wyroku powinien dokonać Sąd Rejonowy w C., bo to on dopuścił się wskazanego w kasacji błędu (art. 105 § 2 k.p.k.).

Rzeczywistym problemem w sprawie, który może być rozwiązany po sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej przez wniesienie kasacji w trybie art. 521 § 1 k.p.k., pozostaje tożsamość roszczenia zasądzonego nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w L. w dniu 8 marca 2011 r., sygn. akt VI Ne-e [...], oraz zaskarżonym wyrokiem zobowiązującym P. M. do naprawienia szkody (art. 72 § 2 k.k.). Zebrane dane zdają się wskazywać, że oba rozstrzygnięcia wynikają z tego samego zdarzenia faktycznego i dotyczą tej samej szkody, będącej następstwem popełnionego przez P. M. przestępstwa (zob. wyr. SN z 16 sierpnia 2018 r., sygn. akt IV KK 234/17). Stosownie do brzmienia art. 415 § 1 zd. 2 k.p.k. wspomniany nakaz zapłaty był przeszkodą do nałożenia w niniejszej sprawie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody.